

NADGROBNI SPOMENICI

Na šta obratiti pažnju kod naručivanja spomenika?

Prije ili kasnije, jednom u životu nas očekuje **naručivanje nadgrobnog spomenika** za naše najmilije koji više nisu sa nama. Izrada nadgrobnog spomenika može se pretvoriti u pravu noćnu moru ako bilo šta prepustimo slučaju, tako da je itekako mudro da se prethodno upoznamo sa svim mogućnostima a sve da bi izbjegli eventualne neugodne probleme koje možemo (ne)očekivano iskusiti kroz čitav proces narudžbe, izrade i montaže nadgrobnog spomenika.

Gdje naručiti nadgrobni spomenik?

Kamenorezačko-klesarske radnje pružaju usluge izrade i montaže nadgrobnih spomenika. Kao u svakom poslu i među njima ima manje ili više kvalitetnih majstora koji pružaju manje ili više kvalitetne usluge. Kod izbora kamenoresca treba voditi računa da se radi o kamenorezačkoj radnji sa određenim iskustvom, kvalitetnom uslugom i proizvodima te pozitivnim kritikama. Svakako provjerite spomenike koje su radili 2-3 godine ranije, gdje se možete upoznati i sa porodicom-klijentima od kojih ćete iz prve ruke dobiti najpouzdanije informacije.

Dizajn i veličina

Iako veličina i dizajn spomenika zavisi isključivo od vaših želja i mogućnosti, treba imati na umu činjenicu da kamenorezačke radnje uglavnom imaju u ponudi 15-20 modela spomenika koji se najčešće naručuju u tom regionu i koji se šablonski izrađuju u kratkom vremenskom roku. Svako odstupanje od ovih modela utiče na cijenu spomenika, koja može doseći bezobrazno velike cifre. Kod kamenoresca će vam biti ponuđen [katalog spomenika](#) pa da bi izbjegli često nepotrebno pretjerano trošenje novca, dobro proučite sve modele u ponudi i mogućnosti kombinovanja sličnih elemenata spomenika, odnosno vrsta granita.

Izbor kamena za spomenike

Za izradu spomenika treba da se koriste isključivo kvalitetni graniti, radi svoje postojanosti. Tamniji, crni graniti su skuplji dok su svjetliji jeftiniji i to je jasno kao dan. Ipak, treba biti obazriv i upoznati se sa osnovnim vrstama granita jer je našem tržištu prisutan kamen dopremljen iz kineskih rudnika, od kojih su neki po znatno nižoj cijeni ali i kvaliteta. Neki kamenoresci će naglasiti o kakvom materijalu je riječ ali, na žalost, mnogi jednostavno prećute taj podatak. Rezultat može biti da, zbog karakteristične strukture, nakon par godina taj kamen požuti i djeluje veoma neprikladno na grobnom mjestu.

Najsigurnije je da provjerite vrstu materijala već rađenih spomenika prethodnih godina koji nisu izgubili na kvalitetu i da u saradnji sa kamenorescem izaberete odgovarajući granit za svaki element nadgrobnog spomenika.

Slike i slova

Slike i slova, odmah nakon dizajna i strukture materijala najviše utiču na generalan izgled spomenika. **Slike za nadgrobnne spomenike** se najčešće izrađuju kao gravirane, uklesane u kamen ili kao keramičke – porcelanske slike visokog kvaliteta. **Gravirane slike** će trajati duže dok se **fotokeramika** može izrađivati u boji i može mnogo uticati na finalnu impresiju spomenika. I ovde je mudro da prethodno provjerite već rađene radove, jer mnogo je novih „majstora“ i radnji koje još nemaju znanje, iskustvo niti opremu za kvalitetne radove. Svakako da ne želite lošu sliku na spomeniku.

Slova na spomenicima mogu biti gravirana mašinska slova, laserski gravirana, pjeskarena ili ručno klesana, kao i mesingana slova koja se lijepo, odnosno ukopavaju u kamen.

Kada naručiti nadgrobnni spomenik?

Kamenorezačko-klesarska djelatnost je sezonski POSALO koji traje u periodu toplijeg vremena, uglavnom od aprila do novembra. Period od jula do kraja oktobra je tzv špic sezone, kada kamenorezačke radnje imaju najviše posla i u pravoj su trci sa vremenom. Bilo bi mudro da izbjegnute ovaj period pa da čitav proces započnete na početku sezone, kada majstori imaju više vremena i kada će sasvim sigurno detaljnije pristupiti izradi. Takođe, izbor kvalitetnog materijala je tada veći a nije isključeno i da će cijene biti niže u odnosu na one u punoj sezoni.

1. **KJKP Pokop SARAJEVO**
2. **Procedura za izgradnju nadgrobnog spomenika/nišana**

Procedura za izgradnju nadgrobnog spomenika/nišana

Izgradnja nadgrobnog obilježja-spomenika/nišana na grobljima kojima upravlja i gazduje KJKP „POKOP“ d.o.o. Sarajevo („Bare“, „Lav“, „Stadion“, „Sv. Josip“, „Sv. Marko“, „Sv. Arhangeli Georgije i Gavrilo“, „Sv. Mihovil“, „Obad“ i „Vlakovo“), vrši se u skladu sa Odlukom o uređenju i održavanju gradskih grobalja („Službene novine Grada Sarajeva“ br: 27/84; 14/85; 24/88 i 13/90).

Za izgradnju nadgrobnog obilježja-spomenika/nišana, radove do nivoa površine zemlje vrši isključivo KJKP „POKOP“ d.o.o. Sarajevo, uz odgovarajuću naknadu.

Na grobljima kojim upravlja i gazduje, KJKP „POKOP“ d.o.o. Sarajevo vrši izgradnju armirano-betonskih temelja, betonskih grobnica-soba u zemlji, otkop zemlje za armirano-betonske podzemne grede, a na groblju „Vlakovo“ i popločavanje staza oko planiranog nadgrobnog obilježja-spomenika/nišana, kulir-pločama koje su urbanističkim rješenjem groblja unificirane.

Prije izgradnje nadgrobnog obilježja-spomenika/nišana, srodnici/zainteresovana lica treba da izmire naknadu za korištenje grobnog mjesta sa tekućom godinom, zatim da odluče hoće li praviti nadgrobnno obilježje-spomenik/nišan, koje se na tom mjestu izdiže iz zelene površine ili nadgrobnno obilježje-spomenik/nišan sa gredicama/oblogom.

Za nadgrobnna obilježja-spomenike/nišane, koji se izdižu iznad zelene površine grobnog mjesta, KJKP „POKOP“ d.o.o. Sarajevo vrši otkop zemlje za podzemne armirano-betonske grede, koje radi angažovano lice registrovano za predmetnu djelatnost za šta naplaćuje

jednokratnu naknadu u iznosu od 130,00 KM sa uračunatim PDV-om, za jedno grobno mjesto.

Za nadgrobna obilježja-spomenike/nišane, gdje se rade gredice/obloga KJKP „POKOP“ d.o.o. Sarajevo na grobljima „Bare“, „Lav“, „Stadion“, „Sv. Josip“, „Sv. Marko“, „Sv. Arhangeli Georgije i Gavriilo“, „Sv. Mihovil“ i „Obad“, vrši izradu armirano-betonskih temelja, za šta naplaćuje jednokratnu naknadu u iznosu od 425,46 KM sa uračunatim PDV-om, za jedno grobno mjesto, a na groblju „Vlakovo“ vrši izradu armirano-betonskih temelja sa popločavanjem staze kulir-pločama dimenzija 30cmx30cmx4cm, za šta naplaćuje jednokratnu

naknadu u iznosu od 755,20 KM sa uračunatim PDV-om, za jedno grobno mjesto.

Plaćanje za otkop zemlje za podzemne armirano-betonske grede vrši se na blagajnama KJKP „POKOP“ d.o.o. Sarajevo u Prodavnici pogrebne opreme, ul. Petrakijina br. 1, svakim danom od 07:30 do 18:30 i u Direkciji, ul. Mula Mustafe Bašeskije br. 38, svakim radnim danom od 07:30 do 15:30, a plaćanje za izradu armirano-betonskih

temelja i izradu armirano-betonskih temelja sa kulir-pločama, vrši se na isključivo na blagajni u Direkciji, ul. Mula Mustafe Bašeskije br. 38, svakim radnim danom od 07:30 do 15:30, gdje srodnici/zainteresovana lica moraju znati za koga se plaćaju potrebni radovi/usluge(naziv groblja, ime, ime oca, prezime, datum smrti/datum izvršene rezervacije) i podatke o osobi na čije ime će glasiti račun.

Rok završetka uplaćenih radova/usluga je cca 15 (petnaest) dana od dana uplate, u periodu od 01.04. do 01.11. kalendarske godine.

Nakon što KJKP „POKOP“ d.o.o. Sarajevo završi svoj dio posla na nadgrobnom obilježju-spomeniku/nišanu, radovi na istom nastavljaju lica koja su angažovana od strane srodnika/zainteresovanih lica, a koja su registrovana za obavljanje predmetne djelatnosti, uz prethodno obezbjeđenje saglasnosti za izvođenje radova od strane KJKP „POKOP“ d.o.o. Sarajevo.

Za obezbjeđenje saglasnosti za izradu samog nadgrobnog obilježja-spomenika/nišana, kao i rekonstrukciju postojećih nadgrobni obilježja-spomenika/nišana, angažovana lica, koja su registrovana za obavljanje predmetne djelatnosti, **obavezni** su podnijeti Zahtjev za izdavanje saglasnosti za izvođenje radova, odnosno Zahtjev za izdavanje saglasnosti za izvođenje radova bez plaćanja naknade kod KJKP „POKOP“ d.o.o. Sarajevo, tako što će isti preuzeti na WEB stranici KJKP „POKOP“ ili u grobnom uredu u kojem podnose zahtjev/preuzimaju saglasnost (Direkcija, Prodavnica pogrebne opreme, Vlakovo, Bare, Stadion), zatim čitko i u potpunosti upisati podatke tražene zahtjevom, jer će samo tako ispunjeni, potpisani i opečaćeni zahtjevi biti primljeni i poslani Upravniku groblja na kojem se planiraju odvijati navedeni radovi/usluge, na dalje postupanje.

Na osnovu podataka navedenih u Zahtjevu angažovanih lica, vrši se uvid u evidenciju u bazi podataka KJKP „POKOP“ d.o.o. Sarajevo o grobnom mjestu i provjera da li podaci iz evidencije odgovaraju stanju na terenu, zatim upravnik groblja daje Prijedlog za izdavanje saglasnosti za izvođenje radova, odnosno Prijedlog za izdavanje saglasnosti za izvođenje radova bez plaćanja naknade.

Na osnovu Odluke o utvrđivanju visine naknade za izvođače radova - klesare na grobljima, broj 898/14 od 23.06.2014. godine, a na Zahtjev za izdavanje saglasnosti za izvođenje radova, odnosno Zahtjev za izdavanje saglasnosti bez plaćanja naknade i na Prijedlog Upravnika za izdavanje saglasnosti za izvođenje radova, odnosno Prijedlog upravnika za izdavanje saglasnosti za izvođenje radova bez plaćanja naknade, Uprava Preduzeća izdaje Saglasnost za izvođenje radova, odnosno Saglasnost za izvođenje radova bez plaćanja naknade, u roku od 10 (deset) kalendarskih dana od dana zaprimanja zahtjeva.

Angažovano lice Saglasnost za izvođenje radova, odnosno Saglasnost za izvođenje radova bez plaćanja naknade, preuzima u grobnom uredu koji je u svom zahtjevu naveo kao mjesto preuzimanja saglasnosti, gdje **ISKLUČIVO ANGAŽOVANO LICE/IZVOĐAČ RADOVA** vrši plaćanje jednokratne naknade, u visini od 50,00KM ili 100,00KM ili 200,00KM (ovisno od obima radova/usluga), sa uračunatim PDV-om, u skladu sa navedenom Odlukom.

